

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibus Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Q. XXIV. Qua certitudine tenendum sit dari revelationes, & prophetias, & quomodo veræ à falsis dignoscantur?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

tur enim mens Prophetæ per inspirationem DEI ad percipiendam veritatem, quæ illi per revelationem manifestatur, & simul illi manifestatur esse à DEO revelatam. Unde Prophetia, ut se tenet ex parte DEI, dicitur *revelatio*, & loquitur ex parte autem Prophetæ dicitur *visio* & *auditus*. Et potest fieri tribus modis supra dictis, vel mediante sensibus externis, vel mediante internis, vel imediante intellectu, unde ex parte mediæ dividitur in *corporalem*, *imaginariam*, & *intellectualem*: ex parte verò luminis in *perfectam* & *imperfectam*: perfecta est, quæ absolute dicitur *prophetia*, quæ non solum certò cognoscitur veritas revelata, sed DEUM esse, qui revelat imperfecta autem dicitur *infructus propheticus*, quæ non certò cognoscitur, an ex divino, vel ex proprio spiritu fiat, & ideo potest esse falsa. Ex parte autem objecti in *comminationis*, *præscientiæ*, & *prædestinationis*. Prima potest non succedere, quia concludit conditionalem, nisi impediatur à DEO: non enim fundatur in decreto absoluto, sed in decretis conditionalibus. Secunda est, in qua revelantur, quæ quidem dependent ab arbitrio creato, sunt tamen certo prævisa in æternitate, ratione decreti prædefinitis. Tertia, in qua revelatur, quod à DEO solo dependet, ab eo tamen vivo in æternitate, & in decretis absolutis.

QVAESTIO XXIV.

Qua certitudine tenendum sit dari revelationes & prophetias, & quomodo veræ à falsis discernantur?

Fuisse aliquando veras revelationes & prophetias, maxime tempore legis scriptæ, certum est de fide, imò in ipsi fides nostra fundatur. Dari etiam in tempore legis gratiæ, licet non solum hæretici negaverint, sed aliqui etiam, qui Christiano nomine censentur, inter quos refertur Linconiensis propter illa verba Math. 11. cap. *Omnes Prophetæ, & lex usque ad Joannem prophetaverunt*. Hoc tamen sine errore sustineri non potest. Constat enim Apocalypsim post Joannem Baptistam fuisse Evangelicæ revelatam; constat ex *Actibus Apost. cap. 11.* prophetiam Agabi: & ex *cap. 21.* quatuor filias Philippi prophetasse. Item ex *1. Corinth. 14.* & ad *Ephes. 4.* multos fuisse Prophetas in primitiva Ecclesia. Locus autem Matthæi non intelligitur de cessatione doni prophetiæ, sed de complemento prophetiarum veterum Prophetarum, & quia illi obsecrati & per ænigmata prædixerant, quod Joannes digito ostendit; item quia officio suo sancti sunt, ut explicat Maldonatus, de quo videantur Expositores ibi.

Dari etiam veras revelationes, & prophetias post primitivam Ecclesiam, licet non sit ita certum, non potest tamen absque temeritate, & impietatis saltem nota negari. Id colligitur ex *Joel. 2.* ubi post promissionem Christi ait: *Et erit post hæc: Effundam spiritum meum super omnem carnem, & prophetabunt filij vestri, & filia vestra, senes vestri somnia somniant, & juvenes vestri visiones videbunt.* Innuit Concil. Trid. sess. 6. *can. 6.* ubi anathematizat eos, qui dixerint, posse nos certò scire, habituros donum perseverantiæ sine particulari revelatione, &c.

Consonant Concilia, & Pontifices, qui San-

ctorum revelationes, & prophetias probant, ut *S. Birgita* in Concilio Basiliensi, & de illis inquirunt ad beatificationes eorum. Nec inde sequitur solas approbatas esse veras, approbatio enim non tribuit veritatem prophetiæ, sed declarat esse veram, si enim ante probationem essent falsæ, numquam Ecclesia illas pro veris approbaret. Constat etiam ex compluribus Patribus & Doctoribus Ecclesiæ, qui vel proprias, vel alienas referunt, & laudant, qui videri queant in Petri Thy. lib. 1. *de Spirituum apparit. c. 11.* Martino del Rio, quos referunt cum aliis Ludov. Veluga in vitis duorum prælud. cap. 1. Joannes de Horozco de vera & falsa prophetia l. 1. c. 8. Leandrus Granatenf. Luz de Marav. disc. 1. §. 3. & 4. & alii plures.

Quomodo autem veras à falsis discernemus? loquendo in primis de vidente, seu recipiente revelationem & prophetiam; hæc aliq. ando est cum tanta certitudine rei revelatæ, & DEI revelantis, ut nullo modo possit deo dubitari, ut teneatur quis illi assentire; quem assensum aliqui dicunt pertinere ad fidem Theologicam, quæ est idem habitus cum catholica, seu universalis, & solum accidentaliter differt per hoc ab ista, quod fides Theologica pertinet, aut non pertinet ad communem statum Ecclesiæ, ut cum pluribus, quoscit, tenet *Suar. de fide disp. 3. sect. 10.* vel ad alium habitum, qui potest dici fides particularis, ut tenet *Araujo in 2. 2. quæst. 1. art. 1. dub. 4.* Quando vero à revelatio aut prophetia non proponitur cum tanta certitudine, & evidentia in attestante, debent consulti docti, & experies, qui per regulas statim adducendas de illis possint aliquo modo judicare.

Loquendo igitur de non recipientibus, sed ab aliis audientibus, id cum maxima cautela, & prudentia debent examinare, ne dum facile credunt, recipiatur Angelus satanæ pro Angelo lucis, ne dum temerè contemnunt, mereantur reprehensionem illam D. Bernardi apud Trithem. in hist. Hisp. Non miramur frater charissime, si dormientes in peccatis divinas revelationes existimant somnia, scientes verum, quod Apostolus dixit: *Animalis homo non percipit ea quæ sunt Spiritus DEI, stultitia enim est illi, & non potest intelligere, quia spiritualiter examinatur, &c.* Debe igitur per regulas prudentes à sanctis Patribus & Doctoribus traditas hoc maturè discutere; de quibus videatur *Geison Tract. de prob. spir. Turcremata, & Episcop. Genouensis in defensorio revel. S. Birgite. Ribera lib. 1. vita S. Theres. M. N. Martinus del Rio lib. 4. disquis. Mag. cap. 1. quæst. 3.* Bartholom. Medina in 3. part. d. Thom. quæst. 25. art. 3. Veluga vitis duorum prælud. 1. cap. 15. Horozco & Granat. supracitati, & alii mystici & spirituales communiter.

Pro revelationibus falsis à veris dignoscendis deservient hæc regulæ. *Prima*, si sacra Scripturæ, aut doctrinæ Ecclesiæ conformes non sint. *Secunda*, si mendacium aut falsitatem contineant. *Tertia*, si malum persuadeant. *Quarta*, si in superbiam & inobedientiam inclinent. *Quinta*, si de re vana, & inutili sint. Quia tamen non sufficit non esse apertè malas, ut mox pro veris & bonis habendæ & approbandæ sint. Ideo etiam pro veris dignoscendis aliæ sunt regulæ observandæ.

Prima, certitudo quædam indubitata, quam aliquando relinquunt; licet ex defectu illius mox condemnandæ non erunt, cum multoties sub du-

bio communicentur, quæ alioqui veræ sunt. *Secunda*, si sint de rebus, quas solus DEUS potest cognoscere, ut futura contingentia, & cogitationes cordium, saltem postquam eventus illorum, & istarum clara notitia dictum probet. *Tertia*, si ad humilitatem, observantiam legum, amorem DEI, & Christi imitationem inducant. *Quarta*, si quamvis in principio anima perturbetur, & horrescat, postea tamen hac anxietate sublata, dulcedine quadam interna perfundatur, & sub quiete maxima remaneat. *Quinta*, ex bonis fructibus & effectibus earum sunt etiam ex parte personæ recipientis plura consideranda sunt; vita vitiosa, aut virtuosa, inclinatio aut repugnantia ad visiones, aut revelationes. Item qualitas ingenii, in dolis, & complexionis, multum enim obest opinioni veritatis, vel nimis tardum, vel nimis acutum ingenium; item curiosum, inquietum & imaginativum: complexio item melancholica, ac denique natura jejunitis & spei invidiosæ attrita atque debilitata. Legendus de his ven. P. Michael de Fonte cap. 19. libri 2. Operis supra laudati.

QVAESTIO XXV.

Quomodo fiant visiones corporales, & externa, & qualiter removende sint?

DE istis visionibus, & revelationibus plures habemus in Scriptura sacra, ubi DEUS vel per se, vel per Angelos hominibus in specie & forma visibili apparere voluit, & loqui. Harum igitur si sumantur formaliter pro actu visionis, seu sensationis, ipsamet visio est causa formalis; potentia causa receptiva, seu materialis, & ipsa cum specie causa efficiens; finis autem ejusque videns liber, si voluntariè videatur, erit, quem sibi quisque proposuerit; & idem proportionaliter dicendum est de visione imaginaria, sumpta pro actu imaginationis, & de intellectuali pro actu intellectus.

Loquendo verò de visionibus objectivè sumptis, seu pro re, quæ obijcitur potentia, tunc visionem corporalem sensibilem causa formalis erit forma illa, seu qualitas sensibilis, quæ alicui ex quinque sensibus obijcitur; ut figura, lux, color, sonus, odor, sapor, calor, frigus, &c. Ubi per sonos intelligimus voces non articulatas, ut à loquutionibus distinguuntur; quamvis enim loquutiones externæ, quæ per aures percipiuntur, ad istas visiones & revelationes externas pertineant, de illis tamen est specialis difficultas suo loco tractanda. Similiter cum de objectis tangibilibus loquimur, ut sunt frigus, calor, durum aut molle, & quidquid aliud tactum immutat, non est nobis sermo de contractibus illis divinis, de quibus egimus *quest. 17. dub. 6.* qui ad unionem pertinent, & sunt puræ spirituales, solumque metaphorice actus dicuntur.

Causa materialis harum apparitionum est corpus illud, cui insunt prædictæ formæ & qualitates, quod aliquando est corpus vivum, & naturale alicujus Sancti apparentis, quomodo S. ELIAS P. noster apparuit in Thabor, & Christus Dominus Saulo. Aliquando est corpus verum, licet non vivum, nec naturale, sed divinitus, vel ministerio Angelorum formatum ex aere, vel ex alia materia, quæ taliter disposita, & condensata figu-

ram illam exprimit, & species immitit, quod quidem corpus non propriè & absolute appellatur phantasticum (corpus enim phantasticum propriè dictum non est corpus, sed apparenia corporis) taliter tamen solet appellari respectu corporis naturalis; movetur enim ita ab Angelo, ut videatur moveri ab intrinseco, & ita in illo voces efformantur, ac si loqueretur naturaliter; unde cum appareat vivum, phantasticum in hoc sensu potest dici. Aliquando etiam sine corpore aliquo potest DEUS producere speciem figuræ, aut coloris in oculis, vocis in auribus, &c. vel aliunde allatas sensibus immittere, & tunc solus ille, qui recipit speciem, visionem videbit, cum plures illam videre possint, quando corpus formatum.

Causa efficiens visionum objectivarum, quando fiunt per species de novo productas in sensibus, solus est ipse DEUS, nec enim Angelos ut causa principalis potest immediate producere species etiam sensibiles, nisi mediante objecto; attrahere autem illas alibi productas in aere, facilius potest Angelo concedi, quia licet dependeat ab objecto in esse, & conservari, aliunde potest suppleri hæc dependentia, postquam jam sunt productæ. Quando verò fiunt visiones per corpora ex aere formata, licet DEUS possit corpora illa immediate efformare, congruentius tamen est, ut per Angelos fiat, nec hoc excedit facultatem eorum.

Utrum verò DEUS assumat prædicta corpora per se ipsum, quando sub aliqua figura, v.g. hominis, columbæ, vel ignis illis vult apparere, certum est posse fieri, & multi dicunt sic contigisse, quoties in vereri testamento sic apparebat; sic videtur docuisse Tertullianus *li. contra Indæos*. Origenes *hom. 1. in cap. 6. Isaie*. Eusebius *lib. 1. cap. 2.* & alii. Communior tamen sententia docet hoc DEUM semper vel saltem sæpius per Angelos fecisse, qui in nomine ejus apparebant & loquebantur. Hæc autem unio nec est hypostatica ad constituendum unum sepositum, nec per modum formæ & materię ad constituendam unam naturam, sed est unio motoris ad mobile, non qualecumque mobile, sed quod aliquo modo representet motorem, & etiam DEUM, vel alium Angelum, aut Sanctum, quos in illa figura veneramur, sicut in figura lignea, vel lapidea solemus Sanctos colere, illosque per meliorum iam commendatio Sanctos, quos representant, appellamus. De quo D. Thom. *1. p. q. 51. art. 2.*

An verò animæ separatae, quæ in cælo vel purgatorio, vel in inferno sunt, similes apparitiones per se ipsas possint efficere, mihi videtur non repugnare illis, nisi forte ratione status, cum illis enim quæ sunt in carcere illo pœnarum æterno, rarissime dispensatur, ut appareant hominibus; rarissime etiam, quæ in purgatorio, quomam quæ in gloria mortalibus apparent. Absolute tamen loquendo ex eo, quod sint separatae, non videntur carere potentia sufficiente ad illa corpora confingenda, licet non ita expediat sicut Angelus, qui est substantia completa; habemus enim ex Scriptura sacra *1. Reg. 28.* animam Samuelis corporaliter apparuisse Sauli, & *Matth. 17.* animam Moysis in Thabore. Communiter tamen apparitiones animarum sensibiles per Angelos, sive bonos, sive malos fieri credendum est.

Causa denique finalis harum apparitionum multiplex assignatur ab Auctoribus. *Prima*, ut ho-